

İSLÂM TARİHİNDEN YAPRAKLAR (48) : NEHREVAN SAVAŞI

(...dünden devam)

Ben Habbab oğlu Abdullah'ın kanının su üzerinde ayakkabının bağı gibi akıp gittiğini, gözlerden kaybolduğunu gördüm. Sonra hamile cariyeyi çağırdılar. Karnını deştiler. Bu adamlar bana dünyada en çok nefret ettiğim insanlar oluverdiler. Yalnız kaldığım bir sırada kaçtım.” (İbn Ebî Şeybe, Musannef: 15/308-309)

Bu eylem, halk arasına korku saldı. Hamile bir kadının karnını yarmaları ve Habbab oğlu Abdullah'ı koyun boğazlar gibi boğazlamaları bu adamların ne derece vahşî teröristler olduğunu ortaya koydu. Bunlar sadece bu kadarlıkla da yetinmediler. İnsanları ölümle tehdidtiler. Hatta içlerinden bazıları: “Yazık size, biz böyle işler yapmak için Alî'den ayrılmamıştık” diyerek arkadaşlarının yaptıklarını kınadılar (Mecmau'z-Zevâid: 6/237-238).

Haricîler çok çirkin işler yapmalarına rağmen yine de Hz. Alî, onlarla savaşta acele etmedi. Onlara, kısas uygulamak üzere kâtileri göndermeleri için haber saldı. Ama onlar inatla ve kibirle “Hepimiz kâtiliz” diye cevap verdiler (İbn Ebî Şeybe, Musannef: 15/308-309). Bunun üzerine Hz. Alî, Şamlılarla savaş için hazırladığı ordu ile 38. yılı, Muharrem (658 Haziran) ayında bu adamların üzerine yürüdü. Nehrevan Irmağının batı yakasında bir yere ordusunu konuşlandırdı. Hariciler ise Irmağın doğu yakasında Nehrevan kentinin karşısında bulunuyorlardı (Ensabu'l-Eşraf: 2/63; ilâfetu Alî bn Ebî Talib, s. 322; Târîhu Bağdad: 1/205-206).

Ali ordusu Haricîlerin karşısında mevzilendi. İki asker arasında ırmak bulunuyordu. Mü'minlerin Emîri, orduya, Haricîler ırmağın batısına geç-medem savaşta başlamamalarını emretti. Ayrıca yine gönderdiği adamlarla onlara savaşı bırakmalarını öğütlüyor, dönmelerini emrediyordu. Gönderdiği Berâ bn Âzib onlara, üç gün bu davayı bırakıp dönmelerini öğütledi ama adamlar kabul etmediler (Beyhakî, Es-Sunenu'l-Kubra: 8/97; ilâfetu Alî, s. 324). Alî'nin elçileri o kadar gidip geldi ki sonunda elçileri öldürdüler ve ırmağın batısına geçtiler (İbn Ebî Şeybe, Musannef: 15/325-327). Haricîler inat ve kibirlerini bu raddeye vardırıncaya Hz. Alî ordusunu düzene sokup savaşa hazırladı (Hilafetu Alî, s. 324). Süvari komutanı Ebu Eyyub el-Ensârî'ye güvence bayrağını kaldırıp: “Bu bayrağa gelen güvencedir; Kûfe'ye dönen güvencedir. Bizim sizinle savaşmamıza gerek yoktur. Ancak kardeşlerimizi öldürmüş olanlarla savaşacağız” demesini

emretti.

(devamı yarın..)